

[Ole Bjørn Kraft.]

delige Indstilling, og som fører det 19de Aarhundredes Udvikling frem til et Højdepunkt, men derimod ved Slutningen af 1920erne og Begyndelsen af 1930erne.

Vi kan nu se, at det Aarhundrede, som altsaa er vort Aarhundrede, til hvis Problemer vi skal tage Stilling, og hvis Udvikling vi selv kommer til at paavirke, paa mange Maader vil komme til at forme sig som en Reaktion mod det 19de Aarhundrede, hvis Vurderinger og Livsindstilling det paa afgørende Omraader vil forkaste. Liberalismen og den internationale Socialismes Fallit er en Kendsgerning, som ingen for Alvor vil prøve paa at bestride, end ikke de tidligere Tilhængere af disse Systemer, hvilket ganske utvetydigt kom til Orde her fra Talerstolen forleden Dag, da det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch havde Ordet. I den Tale, han holdt, maatte han konstatere, at den internationale Socialismes Moderelle og aandelige Centrum var brudt sammen med Socialdemokratiets Sammenbrud og Nederlag i Tyskland, og at Liberalismen med Englands Opgivelse af Frihandelen og Overgangen til Protektionismen paa samme Maade havde modtaget Dødsstødet. Og som det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch er andre Politikere i andre Lande paa samme Maade beskæftiget med at konstatere Sammenbrudet af de Forudsætninger og det Grundlag, paa hvilket de hidtil har udøvet deres politiske Virksomhed, optaget af at kaste Blomster paa deres politiske Teoriers Gravsteder.

For de radikal-socialdemokratiske Regeringspartier og for det gamle liberale Venstreparti betyder dette, at de ikke kan fortsætte deres Politik ud fra de samme Synspunkter eller med de samme Maal, som de hidtil har gjort. De maa til at nyorientere sig, de staar ikke længere i Spidsen for Udviklingen, de vil i den kommende Tid paa væsentlige Omraader komme til at repræsentere Udviklingens Bagtrop, der kun nølende og tvungent drager Konsekvenserne af en Udvikling, som er dem imod, men som de ikke længere vil have nogen som helst Magt til at standse. De er hyppigt fra konservativ Side blevet advaret imod at bestride de Kendsgerninger af politisk og økonomisk Karakter, som Udviklingen præsenterede dem. Først nu,

hvor det vil være haabløst længere at benægte Fakta, bestræber de sig for at indrette sig efter Verden, som den er, og ikke saaledes som de ønsker den skulde være.

Det vil være meget ønskeligt, ja, nødvendigt, at denne Erkendelse hurtigt og afgørende slaar igennem, hvis vort nationale og økonomiske Liv ikke skal blive udsat for Rystelser og Farer. Det er nødvendigt, at dansk Politik aabent og klart erkender og indretter sig paa den Kendsgerning, at Verden ikke, saaledes som paastaet og haabet af de nuværende Regeringspartier, har set en Udvikling, der gik i Retning af stadig større internationalt Samarbejde og Forstaaelse med en stadig Udglatning af Modsætninger, der efterhaanden skulde fortone de nationale Grænser og etablere en økonomisk Tilstand, hvor Toldgrænserne blev formindsket, og hvor frit Samkvem, fri Handel og international Kooperation var Hovedretningslinierne, men at man tværtimod, saaledes som Konservatismen i Aar og Dag har fremhævet det, bliver nødt til at bøje sig for den Kendsgerning, at Europas Stater i stigende Grad udvikler sig til særprægede Nationalstater, og at Afgrænsningens og Selvforsyningens System bliver Særkendet for den økonomiske Udvikling.

Paa begge disse Omraader har vi fra konservativ Side erkendt dette paa et tidligt Trin af Udviklingen og gjort, hvad der stod i vor Magt for at faa denne Erkendelse til ogsaa at slaa politisk igennem i Danmark, saaledes at vi i Tide kunde indrette os paa den økonomiske Virkeligheds Grund og træffe de Foranstaltninger, som nationalt og økonomisk var bedst egnede til at forsvare vore Interesser og tilvejebringe Muligheden for at bevare vor nationale og økonomiske Uafhængighed og i Sammenhæng hermed tilvejebringe et Grundlag, der kunde give os de bedste Arbejds- og Beskæftigelsesbetingelser. Der kan ikke herske nogen Tvivl om, at hvis man i Tide havde lyttet hertil, vilde store Tab være undgaet og vor Stilling udadtil og indadtil i Dag være stærkere, end den er.

Men det er ørkesløst at græde over spildt Mælk. Tiden er saa alvorlig og farefuld, at man kun har liden Tid til at beskæftige sig med selv den allernærmeste Fortid og gøre Regnskabet op; man maa sætte